

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

[...]La un semn deschisă-i calea și se-apropie de cort
Un bătrîn atît de simplu, după vorbă, după port.
— Tu ești Mircea?
— Da-mpărate!
— Am venit să mi te-nchini,
De nu, schimb a ta coroană într-o ramură de spini.
— Orice gînd ai, împărate, și oricum vei fi sosit,
Cît suntem încă pe pace, eu îți zic: Bine-ai venit!
Despre parte închinării însă, doamne, să ne ierți;
Dar acu vei vrea cu oaste și război ca să ne cerți,
Ori vei vrea să faci întoarsă de pe-acuma a ta cale,
Să ne dai un semn și nouă de mila mării tale...
De-o fi una, de-o fi alta... Ce e scris și pentru noi,
Bucuroși le-om duce toate, de e pace, de-i război.
— Cum? Cînd lumea mi-e deschisă, a privi gîndești că pot
Ca întreg Aliotmanul să se-mpiedice de-un ciot?
O, tu nici visezi, bătrîne, cîți în cale mi s-au pus!
Toată floarea cea vestită a întregului Apus,
Tot ce stă în umbra crucii, împărați și regi s-adună
Să dea piept cu uraganul ridicat de semilună.
S-a-mbrăcat în zale lucii cavalerii de la Malta,
Papa cu-a lui trei coroane, puse una peste alta,
Fulgerele adunat-au contra fulgerului care
În turbarea-i furtunoasă a cuprins pămînt și mare.
N-au avut decît cu ochiul ori cu mîna semn a face,
Și Apusul își împinse toate neamurile-ncoace;

*Pentru-a crucii biruință se mișcară rîuri-rîuri,
Ori din codri răscolite, ori stîrnite din pustiuri;
Zguduind din pace-adîncă ale lumii începuturi,
Înnegrind tot orizontul cu-a lor zeci de mii de scuturi,
Se mișcau îngrozitoare ca păduri de lănci și săbii,
Tremura înspăimîntată marea de-ale lor corăbii!...*
*La Nicopole văzut-ai cîte tabere s-au strîns
Ca să steie înainte-mi ca și zidul neînvins.
Cînd văzui a lor mulțime, cîtă frunză, cîtă iarbă,
Cu o ură nempăcată mi-am șoptit atunci în barbă,
Am jurat ca peste dinșii să trec falnic, fără păs,
Din pristolul de la Roma să dau calului ovăs...
Și de crunta-mi vijelie tu te aperi c-un toiag?
Și, purtat de biruință, să mă-mpiedec de-un moșneag?*
— *De-un moșneag, da, împărate, căci moșneagul ce privești
Nu e om de rînd, el este domnul Țării Românești.
Eu nu ți-aș dori vreodată să ajungi să ne cunoști,
Nici ca Dunărea să-nece spumegînd a tale oști. [...]*

Scrisoarea a III-a, Mihai Eminescu

Textul 2

Cele mai importante victorii izbutite de domnitorii români au fost împotriva turcilor, Ștefan cel Mare, Vlad Țepeș și Mihai Viteazul reușind să-i înfrângă pe otomani. Există însă și alte bătălii deosebit de importante în istoria poporului român.

Bătălia de la Rovine – Mircea cel Bătrân, domnitorul Țării Românești, a luat parte la cruciada purtată de Milos Obilici împotriva Imperiului Otoman, sârbul reușind să-l ucidă pe sultanul Murad I. Fiul acestuia, Baiazid i-a succedat la tron, noul sultan al turcilor fiind dornic de răzbunare. Astfel, în primăvara anului 1395, armata turcă pătrunde în Țara Românească, unde la Rovine poartă o bătălie considerată de istorici drept una dintre cele mai sângeroase lupte purtate pe teritoriul României. Oștirea munteană iese învingătoare din luptă, Mircea cel Bătrân fiind primul european care reușea să iasă învingător după un atac al otomanilor.

Bătălia de la Vaslui sau Podul Înalt – la începutul anului 1475, Ștefan cel Mare a reușit una dintre cele mai importante victorii ale sale. După ce l-a înlăturat de la conducerea Țării Românești pe Radu cel Frumos, un aliat al Imperiului Otoman, Ștefan cel Mare se aștepta la un atac de proporții din partea turcilor. Astfel, la data de 10 ianuarie 1475, nu mai puțin de 120.000 de soldați otomani conduși de Soliman Magnificul au pătruns în Moldova, unde erau așteptați de armata voievodului moldovean formată din 40.000 de oșteni. Deși depășiți numeric, moldovenii, în frunte cu Ștefan, au reușit să le administreze turcilor cea mai mare înfrângere în fața unei armate creștine.

Lupta de la Codrîi Cosminului – Ștefan cel Mare și regele polon Ioan Albert au încheiat o înțelegere prin care urmau să recucerească Cetatea Chilia și Cetatea Albă. Armata poloneză a pătruns în Moldova, însă Ioan Albert avea altă intenție, cea de a cuceri țara și de a-l înlătura de pe tron pe Ștefan cel Mare. La data de 26 octombrie 1497, văzând că polonezii se îndreaptă spre Suceava, domnitorul moldovean îi atacă pe aceștia, lupta decisivă purtându-se la 100 de kilometri de capitala țării, aproape de Cernăuți. Ștefan cel Mare a ordonat oștenilor săi să taie copacii din Codrîi Cosminului numai cât aceștia abia să se mai țină în picioare, iar când armata polonă a pătruns prin pădure, arborii au fost prăvăliți peste aceasta, omorînd aproape toți oștenii poloni. Istoricii consideră înfrângerea de la Codrîi Cosminului ca fiind una dintre cele mai mari înfrângeri din istoria Poloniei.

Atacul nocturn al lui Vlad Țepeș – în vara anului 1462, sultanul Mehmed al II-lea al Imperiului Otoman a pătruns în Țara Românească împreună cu o armată formată din peste 100.000 de soldați, după ce domnitorul Vlad Țepeș a refuzat să mai plătească tribut și a invadat Bulgaria. În noaptea de 17 iunie 1462, voievodul muntean a organizat o incursiune în tabăra turcilor, unde a intrat împreună cu armata sa îmbrăcată în straie turcești, reușind să-i facă pe otomani să se bată între ei. Astfel, Țepeș a reușit să producă pierderi însemnate numeroasei armate otomane și să o determine să părăsească Țara Românească.

Bătălia de la Călugăreni – la data de 23 august 1595, Mihai Viteazul a izbutit poate cea mai importantă victorie a sa împotriva turcilor. Cu o armată de 10.000 de oșteni, domnitorul Țării Românești a reușit să înfrângă cei 100.000 de turci conduși de Sinan Pașa. Fiind un strateg foarte bun, Mihai Viteazul a atras armata otomană spre un teren mlăștinos, unde soldații turci s-au împotmolit și au fost nimiciți de armata munteană.

Bătălia de la Șelimbăr – la data de 25 octombrie 1599, Mihai Viteazul a pătruns în Transilvania împreună cu 25.000 de oșteni. În drumul său spre cetatea Albia Iulia, domnitorul Țării Românești a învins la Șelimbăr, în județul Sibiu, armata transilvăneană condusă de Andrei Bathory. Ca urmare a acestei victorii, Mihai Viteazul a reușit să unească pentru prima dată Transilvania și Țara Românească. [...]

Cele mai importante bătălii purtate de români (fragment), adevărul.ro

A.

1. Notează, din textul 1, denumirea a două orașe europene.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte
Mircea este domnitorul:

- a) Țării Românești
- b) Moldovei
- c) Transilvaniei
- d) Banatului

Răspuns corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. 2 puncte
Atacul nocturn al lui Vlad Țepeș a avut loc:

- a) În vara anului 1461
- b) În vara anului 1462
- c) În toamna anului 1463
- d) În vara anului 1463

Răspuns corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte
Baiazid vrea să schimbe coroana domnitorului cu:

- a) o pălărie
- b) un coif
- c) trei coroane
- d) o ramură de spini

Răspuns corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Atitudinea inițială a domnitorului roman este una prietenoasă și primitoare.		
Baiazid este înduplecat de cuvintele lui Mircea, renunțând la idea de a mai ataca.		
După cuvintele amenințătoare ale conducătorului otoman, Mircea este speriat.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În Bătălia de la Călugăreni, armata otomană a fost condusă de Baiazid.		
Bătălia de la Rovine a avut loc în primăvara anului 1395.		
În Bătălia de la Vaslui, armata otomană a fost depășită numeric de armata română.		

6. Extrage, din textul 1, două figure de stil diferite, menționându-le.

6 puncte

7. Prezintă, în 30–70 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Consideri că este important să perseverezi, indiferent de dificultatea în care te afli? Motivează-ți răspunsul în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 1.

6 puncte

9. Asociază textul 1 cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, un personaj asemănător, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Seria în care fiecare cuvânt conține diftong este:

- a) „ciot”, „toiag”
- b) „calea”, „moșneag”
- c) „orice”, „vrea”
- d) „ești”, „rîuri”

Răspuns corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Conține doar cuvinte obținute prin derivare seria:

- a) „biruință”, „îngrozitoare”
- b) „Dunărea”, „Țării Românești”
- c) „închini”, „ramură”
- d) „domnul”, „furtunoasă”

Răspuns corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sensul sintagmei subliniate din secvența: Nu e om de rînd, el este domnul Țării Românești.:

- a) sărac
- b) obișnuit
- c) nobil
- d) înstărit

Răspuns corect:

4. Rescrie fragmentul de mai jos, transformând construcția verbală activă într-o construcție pasivă.

2 puncte

„Ștefan cel Mare și regele polon Ioan Albert au încheiat o înțelegere”

5. Identifică în fragmentul de mai jos trei pronume personale în cazuri diferite, menționându-le. **6 puncte**

„Cît suntem încă pe pace, eu îți zic: Bine-ai venit!
Despre parte închinării însă, doamne, să ne ierți;
Dar acu vei vrea cu oaste și război ca să ne cerți”

6. Precizează valoarea morfologică a cuvântului subliniat. Realizează un enunț în care același cuvânt să aibă o valoare morfologică diferită. **6 puncte**

De-o fi una, de-o fi alta... Ce e scris și pentru noi

7. Identifică propoziția subordonată din fragmentul de mai jos. Realizează o altă frază în care același element conjunctiv să introducă o propoziție subordonată diferită. **6 puncte**

„împărați și regi s-adună /Să dea piept cu uraganul ridicat de semilună”

8. Iată care sunt primele impresii ale unui elev după lecția de istorie. Ajută-l să rescrie textul, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

Bătălia dela Rovine m-i se pare una dintre cele mai inportante bătăli a istoriei noastre.

SUBIECTUL AL II-LEA**(20 de puncte)**

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să-l caracterizezi pe Mircea, personajul din textul lui Mihai Eminescu.

În redactarea caracterizării, vei avea în vedere:

- precizarea a două date de identificare a personajului (nume, vârstă, ocupație, origine, portret fizic etc.);
- numirea a două trăsături morale ale personajului;
- ilustrarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin câte o secvență comentată;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

VOX VALACHORUM